

KARTA KURSU

Nazwa	Współczesne spory i konflikty międzynarodowe
Nazwa w j. ang.	Contemporary international disputes and conflicts

Kod		Punktacja ECTS*	4
-----	--	-----------------	---

Koordinator	Aleksandra Zdeb	Zespół dydaktyczny
-------------	-----------------	--------------------

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu wprowadzenie studentów w tematykę sporów oraz konfliktów międzynarodowych, w tym zbrojnych. Obejmuje on również zarys teorii dotyczących współczesnych wojen – m. in. sprawiedliwych, prewencyjnych, kulturowych, czy koncepcji zderzenia kultur. Zajęcia zostały zaplanowane w oparciu o kompletną spiralę konfliktu: od eskalacji do deeskalacji, w związku z czym poruszają takie zagadnienia jak: czym jest konflikt społeczny, spór i konflikt zbrojny, jakie znaczenie mają dla konfliktów tożsamości zbiorowe, jak zarządzać sporami i konfliktami używając różnych metod oraz jak osiągnąć pokój. Studenci również omówią i przeanalizują najważniejsze i zamknięte konflikty zbrojne (Ukraina, Syria i Jemen, Ukraina, region Sahelu, Liberia, Sierra Leone, Kosowo oraz Bośnia i Hercegowina) oraz spory międzynarodowe (Kosowo, Cypr, Macedonia Północna – Grecja, Gibraltar, Sahara Zachodnia, Taiwan).

Warunki wstępne

Wiedza	-
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	Uzyskał/a zaawansowaną interdyscyplinarną wiedzę, właściwą naukom o bezpieczeństwie w zakresie niezbędnym do studiów nad problematyką środowiska międzynarodowego, obejmującą stosunki międzynarodowe, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, ekonomia i finanse.	K_W03
	Posiada zaawansowaną wiedzę z wybranych relacji zachodzących w obszarach życia społecznego pozostających w polach badawczych poszczególnych dyscyplin (nauki o bezpieczeństwie, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, ekonomia)	K_W02

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	Potrafi dokonać interpretacji zjawisk zachodzących w systemach życia społecznego, przy wykorzystaniu wiedzy z zakresu nauk społecznych.	K_U01
	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną dla analizy zjawisk życia społecznego.	K_U02

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania i poszerzania nabytej wiedzy i doskonalenia umiejętności dotyczących problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego, w tym na studiach II stopnia.	K_K04

	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii wobec racjonalnych argumentów.	K_K02
--	---	--------------

Organizacja								
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach						
		A	K	L	S	P	E	
Liczba godzin	15	30						

Opis metod prowadzenia zajęć

<ul style="list-style-type: none"> - wykład z wykorzystaniem elementów multimedialnych - dyskusja - analiza wybranych przypadków - analiza porównawcza - praca w grupach

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esei)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x				x	
W02								x				x	
U01								x				x	
U02								x				x	
K01								x				x	
K02								x				x	
...													

Kryteria oceny	Egzamin pisemny (test) Aktywny udział w zajęciach (5 plusów daje zaliczenie, brak oznacza konieczność ich uzyskania zdając kolokwium)
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady

Konflikt społeczny i jego funkcje

Spór międzynarodowy i jego podłoże prawne

Od konfliktu zbrojnego do wojny – wybrane definicje, teorie, klasyfikacje

Tożsamości zbiorowe – podstawy

Charakterystyka współczesnych konfliktów zbrojnych

Interwencje: misje pokojowe i stabilizacyjne

Peace-keeping, peace-building, teorie pokoju

Wojna, wojna i po wojnie – budowanie pokoju, narodu oraz państwa

Sądowe i pozasądowe sposoby rozwiązywania sporów międzynarodowych

Rozwiązywanie i zarządzanie konfliktami – idee i podejścia

Państwo wieloetniczne czy secesja - jak budować państwa wielu grup

Pojednanie i prewencja czyli przed i po wojnie

Państwa upadłe oraz konflikty zamrożone – o skuteczności budowania pokoju i państw

Interwencje humanitarne i misje pokojowe

Ćwiczenia

1. Wojny kulturowe we współczesnym świecie

W.J. Burszta, Kotwice pewności. Wojny kulturowe z popnacjonalizmem w tle, Warszawa 2013, ss. 129-174

Jesteśmy na wojnie kulturowej: nie wiadomo, kto wygra, wiadomo, że są ofiary, Gazeta Wyborcza, 2021

2. Między wojną sprawiedliwą a wojną prewencyjną. O legalności wojny

J. Regina-Zacharski, Wojna w świecie współczesnym, Łódź 2014, ss. 215-223

M. Walzer, Spór o wojnę, Warszawa 2006, ss. 17-38

B.R. Barber, Imperium strachu. Wojna, terroryzm i demokracja, Warszawa 2005, ss. 87-111; 163-174

3. Wojny zastępcze czyli pionki w potrzasku mocarstw

F. Bryjka, Wojny zastępcze. Próba konceptualizacji, Sprawy Międzynarodowe 2019, t. 72, nr 4

F. Bryjka, Saudyjsko-Irańska wojna zastępcza w Jemenie, w. Społeczeństwo a wojna. Oblicza bezpieczeństwa w XX oraz XXI wieku, red. M. Bodziany, Wrocław 2016

4. Ukraina – wojna tocząca się na naszych oczach

*aktualne teksty OSW (<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje?text=ukraina&page=0>)

*M. Lakomy, Przebieg i uwarunkowania konfliktu na wschodzie Ukrainy w. Implikacje konfliktu ukraińskiego dla bezpieczeństwa Polski. Aspekty polityczne, wojskowe, gospodarcze i społeczne, red. Mieczysław Stolarczyk, Miron Lakomy, Katarzyna Czornik, 2019

*T. A. Olszański, Ćwierćwiecze niepodległej Ukrainy. Wymiary transformacji, Prace OSW, 28.04.2017, ss. 100-112

5. Kolonializm i imperializm jako przyczyna współczesnych konfliktów

A. Kosidło, Kolonializm — konsekwencje dla Afryki, DZIEJE NAJNOWSZE, ROCZNIK XLIV — 2012, 1

Postkolonializm : wprowadzenie / Robert J. C. Young ; przekł. Marek Król, 2012

6. Propaganda w konfliktach zbrojnych

P. Pomerantsev, To nie jest propaganda. Przygody na wojnie z rzeczywistością, 2019, s. 153-188 (cz. IV).

Rosja zmyśla jak najęta, Ukraina robi to, co trzeba. O propagandzie w czasie wojny, <https://oko.press/rosja-zmysla-jak-najeta-ukraina-robi-to-co-trzeba-o-propagandzie-w-czasie-wojny>

7. Prywatyzacja wojny

Prywatyzacja wojny. Jak słabość państw powoduje, że najemnicy wracają do gry — od Mali po Ukrainę, <https://oko.press/prywatyzacja-wojny-jak-slabosc-panstw-powoduje-ze-najemnicy-wracaja-do-gry-od-mali-po-ukraine>

Z. Parafianowicz, Prywatne armie świata czyli jak wyglądają współczesne konflikty, WAM 2021, s. 31-49; 133-146

M. Lasoń, Prywatyzacja konfliktów zbrojnych i jej wpływ na bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI w., Krakowskie Studia Międzynarodowe 2015

8. Przemoc wobec kobiet jako narzędzie wojny

P. Tomaszewska, S. Tomaszewska, Przemoc seksualna jako broń w konfliktach zbrojnych na przykładzie działań Państwa Islamskiego wobec Jazydek, Nowa Polityka Wschodnia 2020, nr 2 (25)

J. Gałęziowski, Wojenna przemoc seksualna, <https://krytykapolityczna.pl/kultura/historia/jakub-galezowski-wojenna-przemoc-seksualna/>

9. Wojna LIVE

Open-source intelligence challenges state monopolies on information, <https://www.economist.com/briefing/2021/08/07/open-source-intelligence-challenges-state-monopolies-on-information>

Wojna w Ukrainie. Detektywi-amatorzy dokumentują, <https://www.dw.com/pl/wojna-w-ukrainie-detektywi-amatorzy-dokumentuj%C4%85/a-61601581>
<https://bezkamufazu.pl/tag/osint/>

10. Tożsamości zbiorowe i konflikty na nich oparte jako wojny szczególnego rodzaju

P. Balcerowicz, Czy istnieją konflikty etniczne i kulturowe, w. Zaawansowane zapobieganie konfliktom, red. W. Kostecki, Warszawa 2011

J. Mucha, Konflikt etniczny jako typ konfliktu społecznego, w. Konflikty etniczne – źródła – typy – sposoby rozstrzygnięcia, Warszawa 1996

11. Zderzenie cywilizacji czyli rzecz o współczesnych konfliktach

S. P. Huntington, Zderzenie cywilizacji, Warszawa 2000, ss. 174-206, 462-491

D. Miłoszewska, Zderzenie cywilizacji – mit czy rzeczywistość?, w. Świat współczesny. Wyzwania, zagrożenia i współzależności w procesie budowy Nowego Porządku Międzynarodowego, red. W. Malendowski, Poznań 2008, ss. 309-318

12. Siła i jej użycie we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Interwencje (nie)humanitarne?

M. Walzer, Spór o wojnę, Warszawa 2006, ss. 89-104

J. Regina-Zacharski, Wojna w świecie współczesnym, Łódź 2014, s. 223-232

13. Wojny a społeczeństwo

A. Stańczyk, Przemoc i społeczne skutki konfliktów w Liberii i Sierra Leone, Świat Idei i Polityki 2017

A. Jakubowski, Społeczno-gospodarcze skutki współczesnych konfliktów zbrojnych, Bezpieczeństwo Europy – bezpieczeństwo Polski, t. 1, red. Naukowa: Ewa Maj, Kamil Mazurek, Wojciech Sokół, Anna Szwed-Walczak, Wyd. UMCS Lublin 2016.

14. Wojna a środowisko naturalne

"The New York Times": "Niema ofiara". Jak wojna niszczy naturę,

<https://wyborcza.pl/7,75400,28370918,the-new-york-times-niema-ofiara-jak-wojna-niszczy-nature.html#:~:text=Wojny%20niszcz%C4%85%20siedliska%2C%20u%C5%9Bmiercaj%C4%85%20faun%C4%99,konsekwencje%20ci%C4%85gn%C4%85%20si%C4%99%20przez%20pokolenia>

Co wojny robią przyrodzie, <https://dzikiezycie.pl/archiwum/2013/kwiecien-2013/co-wojny-robia-przyrodzie>

15. PODSUMOWANIE-POWTÓRKA

Wykaz literatury podstawowej

Handbook of Peace and Conflict Studies, red. Charles Webel and Johan Galtung, Routledge 2007

J. Regina-Zacharski, Wojna w świecie współczesnym, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014

Konflikty i spory międzynarodowe. red. R. Łoś, J. Regina-Zacharski, t. II, Łódź 2010

Routledge Handbook of Civil Wars, 2007

Routledge Handbook of Ethnic Conflict, 2011

Współczesne konflikty zbrojne, red. Robert Łoś, Jacek Regina-Zacharski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010

Współczesne spory i konflikty międzynarodowe. Studia przypadków, red. A. Potyrała, UAM Poznań 2007

Wykaz literatury uzupełniającej

Budyta-Budzyńska M., Socjologia narodu i konfliktów etnicznych, Warszawa 2010

Konflikty etniczne. Źródła – typy – sposoby rozstrzygnięcia", red. I. Kabzińska-Stawarz, S. Szykiewicz, Warszawa 1996

Oblicza współczesnych wojen, red. M. Kubiak, R. Wróblewski, Warszawa–Siedlce 2018

The Handbook of Conflict Resolution – theory and practice, P.T. Coleman, M. Deutsch, E.C. Marcus, 2000

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu	25
Ogółem bilans czasu pracy		90
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4